

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 03.05.2021

§ 174

Valtuustokysymys Lahti Events Oy:n talousaseman selvitykseen ja mitä vastuita on Lahden kaupungilla yhtiölle ja mitä on yhtiön kautta välillisiä vastuita kolmansille osapuolille KV

2732/00.01.01.04/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Konserniohjauksen päällikkö Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Päätös

Kaupunginjohtaja täydensi päätösesitystään siten, että kohta 5.5 muutettiin kuulumaan seuraavaksi:

”Kymiring Oy ei kuulu Lahti konserniin eikä kaupunki tai yksikään kaupungin yhtiö omista Kymiring Oy:tä. Kaupunginhallituksella tai kaupunginjohtajalla ei ole erityistä tietoa yhtiön tai sen omistajien taloustilanteesta. Lahti Events Oy:n tehtävänä on arvioida toimintaansa kuuluvia riskejä ja raportoida niistä omistajaohjaukselle.”

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kaupunginsihteeri Janne Mäki ilmoitti esteellisyytensä (HL 28.2. § 5. kohta) ja poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä toimi tämän pykälän osalta kaupunginlakimies Pekka Virkkunen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Timonen Pekka

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa vastauksenaan kysymykseen perusteluosassa esitetyn.

Samalla kaupunginhallitus tekee valtuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee kysymyksen ja kaupunginhallituksen siihen antaman vastauksen tiedokseen."

Perusteluosa

Valtuutetut Jorma Ratia ja Pertti Arvaja ovat tehneet 25.3.2021 liitteenä olevan valtuustokysymyksen.

Vastaus valtuustokysymykseen:

"Valtuutettu Jorma Ratia on esittänyt valtuustokysymyksen Lahden kaupungin valtuustoa koskevan sääntöjen 10§: n mukaisesti. Kysymykset ja vastaukset noudattavat valtuutettu Jorma Ratian muotoilemaa numerointia.

5.1. Saatujen tietojen mukaan Events on tehnyt salassa pidettävän sopimuksen Kymiring Oy:n moottoriradalla mahdollisesti järjestettävästä MOTO GP nimisestä moottoripyörien GP kilpailusta. Tämän sopimuksen perusteella olisi Events maksamassa vuosittain kunkin kilpailun järjestämisen yhteydessä rata-alueen vuokrana Kymiring Oy:lle kaksi (2) miljoonaa euroa.

Onko tieto oikea, onko Events maksanut viime kesänä Kymiring Oy:lle mahdollisesti järjestettävästä kilpailusta vuonna 2021?

- Lahti Events Oy on tehnyt salassa pidettävän sopimuksen Kymiring Oy:n kanssa MotoGP- kilpailun tapahtumaosuuden järjestämisestä. Tapahtumalalle on tyypillistä, että tapahtumatalon tai -alueen toimija vuokraa tapahtumatilojaan tapahtumajärjestäjien käyttöön. Näin toimii myös KymiRing ratayhtiö – se vuokraa aluettaan tapahtumakäyttöön tapahtumien järjestäjille. Alalle on tyypillistä, että tapahtumatilasta tai -alueesta maksettava vuokra maksetaan aina ennen tapahtumaa. Olisi poikkeuksellista, jos Lahti Events oy tapahtuma-alan toimijana, ei toimisi alan normaalikäytänteiden mukaan. Lahti Events oy:n tekemät tapahtuma- ja kumppanisopimukset ovat liikesalaisuuden piirissä, eikä niitä ole luvallista julkaista ilman merkittäviä sopimusrikkomusmaksuja.

5.2. Jos kaksi (2) miljoonaa euroa on maksettu, niin miksi se on maksettu ennen tapahtumaa ja onko siitä Events/kaupunki saanut vakuuden, jos kilpailuja ei järjestetä ja Kymiring Oy:n on palautettava summa?

- Tapahtuma-alueen varausmaksun suuruutta ei ole julkaistu. Kuten edellisessä vastauksessa kerrottiin, tapahtuma-alan normaali käytäntö on, että tapahtumatilojen vuokrat maksetaan aina ennen tapahtumaa varausmaksun muodossa. Mikäli Lahti Events oy ei järjestäisi tapahtumia KymiRingillä on voimassa alalla olevat käytännöt tapahtumatilojen /-alueiden peruutusehdoista.

5.3. Mitkä ovat arvioitujen tuottojen perusteet ja niiden määrät, jotka Events tai kaupunki odottaa tuleviksi vastineena rata-alueen vuokraamisesta?

- Lahti Events Oy:n tapahtumakalenterissa KymiRingillä vuodelle 2021 on kaksi tapahtumaa MotoGP osakilpailu ja MXGP:n MM- osakilpailu. MotoGP:n osalta Lahti Events vastaa myynnin ja tuotannon osalta kuluttajille suunnatusta tapahtumaosuudesta, johon kuuluvat mm. lipunmyynti, kumppani- ja sponsorisopimukset, VIP-lippujen myynti, ravintolatoiminta sekä expoalue. Näistä osuuksista syntyy tuottoja ja kuluja. Tapahtumien toteutuessa suunnitellusti niistä saadut tulot ylittävät olennaisesti menot ja tapahtumajärjestämisen riskit on otettu huomioon myös taloudellisesti.

5.4. Hallinto-oikeus aikanaan kumosi lainvoimaisesti 8.5.2020 hankkeen ryhtyä KOKO Lahden ja Eventisin kautta Kymiring Oy:n osakkaaksi 2,0 miljoonan euron pääomapanoksella. Onko kaupunginhallitus/kaupunginjohtaja nyt Eventsin kautta toteuttavalla ja ratavuokraksi nimetyllä ja kaupungin tosiasiallisesti maksamalla suorituksella kumoamassa hallinto-oikeuden päätöstä?

- Lahti Events oy toimii normaalin tapahtuma-alan käytänteiden mukaan järjestäessään tapahtumia. Kuten aikaisemmissa vastauksissa on kerrottu, on tapahtumatilojen ja -alueiden vuokraus täysin normaalia tapahtuma-alan toimintaa ja kustannus, joka syntyy tapahtumia järjestettäessä.

Tässä tapauksessa MotoGP- kilpailun aikaisen tapahtuman järjestämisen paikkana toimii KymiRing-moottorirata, josta tapahtuman järjestäjä maksaa tapahtuma-alueen käytöstä normaalia tapahtumanaikaista vuokraa.

5.5. Ovatko kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja tietoisia Kymiring Oy:n heikosta taloustilanteesta, josta on toistaiseksi annettu julkisuuteen vain v. 2019 luvut?

- Kymiring Oy ei kuulu Lahti konserniin eikä kaupunki tai yksikään kaupungin yhtiö omista Kymiring Oy:tä. Kaupunginhallituksella tai kaupunginjohtajalla ei ole erityistä tietoa yhtiön tai sen omistajien taloustilanteesta. Lahti Events Oy:n tehtävänä on arvioida toimintaansa kuuluvia riskejä ja raportoida niistä omistajaohjaukselle

5.6. Käytettävissämme olevista Eventsin taseista ilmenee, että v. 2020 liikevaihto oli n. 1,1 miljoonaa euroa. Kun kyseessä on palveluyritys, niin huomiota kiinnittää "ostot" n. 300 000 euroa sekä "muut liiketoiminnan kulut" n. 700 000 euroa. Nämä erittelemättömät kulut ovat vuoden liikevaihtoa vastaavat. Mitkä ovat kyseisten erien tarkemmat erittelyt n. 50 000 euron tarkkuudella? Erittelyksi riittää saajien osalta samat tarkkuudet, joilla julkaistiin Lahti Energia Oy:n asianajopalveluiden luvut.

- Vuoden 2020 kulut ovat pääsääntöisesti Salpausselän kisoista koostuvia kuluja, joita on yhteensä 292.859,00 €. Ostot koostuvat alle 50.000€ yksittäisistä ostoista. Loppuosa koostuu 6.211,00 € kohdistuu MotoGP ja MXGP-tapahtumien markkinointiin ja työskentelyyn liittyviin laitteisiin.

- Ulkopuolisista palveluista kohdistuu 594.253€ Salpausselän kisoihin. Isoimpia eriä ovat urheilujoukkueiden ja median majoituspalvelut yhteensä 277.000€, yksittäiset hotellisopimukset ovat salassapidon alaisia. Lisäksi tapahtuman tekninen rakentaminen (mm. IT, AV, sähkö, aidat) yhteensä 92.176 €, joka koostuu pienemmistä sopimuksista. Salpausselän kisojen

yksittäinen isompi kustannus on Lahden Hiihtoseuran kanssa tehty kilpailun järjestelysopimus, arvoltaan 88.800 €. Loput ostot koostuvat mm. kuljetuksista, turvasta, ohjelmasisällöstä sekä tapahtuman aikaisesta henkilöstöstä.

- Loppuostoista 110.375 € koostuu MotoGP ja MXGP 2020 vuoden tapahtumien valmisteluista, joita on tehty ostopalveluna. Yksikään toimija ei ole ollut yli 50.000 €. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut MXGP 2020-tapahtuman valmistelua 60.000€ summalla, joka tulopuolella kohdistuu tähän ostopalveluun.

5.7. Eventsin taseessa on huomiota herättävät suuret saamiset, joita ei ole eritelty. "Muut saamiset" ovat n. 2 miljoonaa euroa ja "siirtosaamiset" n. 2,9 miljoonaa euroa, yhteensä lähes 5 miljoonaa euroa. Tämä on lähes sama summa kuin taseen loppusumma, n. 5,5 miljoonaa euroa. Asia on hyvin poikkeuksellinen normaalisti toimivassa osakeyhtiössä.

Mitkä ovat em saamisten suurimmat yksittäiset erät, n. 50 000 euron tarkkuudella?

- Pitkäaikaiset saamiset 2.095.989 € kohdistuu Suomen Hiihtoliiton MM2017-tapahtumaan, josta on tehty 15 vuoden maksujärjestelysopimus.

- Siirtosaamiset 2.900.000€ sisältää vuodelle 2020 myytyjen ja vuoteen 2021 siirrettyjen MotoGP- ja MXGP-tapahtumien pääsylippuja. Lisäksi tapahtumatuotantoihin kohdistuvat ennakkomaksut, Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksen, Lahti MM2017 pienempiä saamisia sekä tapahtumaprojektien jaksotukset vuodelta 2020 vuoteen 2021.

5.8. Events on tilikaudella v.2020 moninkertaistanut hallituksen palkkioita verrattuna vuoteen 2019.

Hallituksen palkkiot olivat v. 2019 n. n. 3 700 euroa, mutta v. 2020 n. 14 600 euroa. Tarkastelussa on laskettava myös KOKO Lahden hallituspalkkiot, n. 17.500 euroa. Kiinteässä yhteydessä olevat yhtiöt ovat maksaneet yhteensä hallituspalkkioita n. 31 900 euroa.

Miksi palkkiot Eventsissä ovat moninkertaistuneet ja montako kokousta on hallitus pitänyt koronavuonna? Ovatko palkkiot kaikilta osin noudattaneet kaupunginhallituksen ohjeistuksia? Kuinka paljon palkkioista on maksettu hallituksen puheenjohtajalle ja onko hänelle maksettu joitain muita korvauksia/palkkioita yhtiön tai KOKO Lahti Oy:n toimesta?

- Vuonna 2020 KOKO Lahti oy:n hallitus kokoontui kymmenen (10) kertaa. Kokouspalkkioita vuonna 2020 maksettiin yhteensä 17.335,00€.

- Puheenjohtajan palkkio-osuus tuosta summasta on yhteensä 6.675,00€ (10 x 217,50€ + vuosipalkkio 4500,00€). Puheenjohtajalle ei maksettu muita palkkiota tai korvauksia vuonna 2020.

- Vuonna 2020 maksettiin ansionmenetykskorvauksia yhteensä 216,71€.

- Kokouspalkkiot ja ansionmenetykskorvaukset vuonna 2020 yhteensä 17.551,71€.

- Kokouspalkkiot noudattavat Lahden kaupungin hallituksen päätöstä.

- Vuonna 2020 Lahti Events Oy:n hallitus kokoontui yhdeksän (9) kertaa. Vuoden 2020 palkkioita maksettiin yhteensä 8.047,50€.

- Puheenjohtajan palkkio-osuus tuosta summasta on 1.957,50€ (9 kokousta x 217,50€). Puheenjohtajalle ei maksettu muita palkkioita tai korvauksia vuonna 2020.
- Vuoden 2019 syyskauden kokouspalkkiot maksettiin tammikuussa 2020, jolloin kokouspalkkiot ovat kirjautuneet vuodelle 2020.
- Lahti Events oy:n hallituksen palkkiot vuonna 2019 olivat 10.317,50 € ja vuonna 2020 8.047,50€
- Kokouspalkkiot noudattavat Lahden kaupungin hallituksen päätöstä.

5.9. Lahdessa kaupungin omistuksessa toimii kaksi tapahtumayhtiötä ja osakkuusyhtiönä Lahti Region Oy. Käsitykseni mukaan on aikanaan linjattu, ettei useita kaupungin yhtiöitä toimi samalla toimialalla. Linjaus korostuu, kun kyseessä on jatkuvasti kaupungin tukea tarvitsevat yhtiöt. Eventsin osalta on merkittävää, että sillä on velkoja taseen liitetietojen mukaan saman konsernin yrityksille n. 5,4 miljoonaa euroa.

Onko kaupunginhallitus käsitellyt asiaa ja mihin toimenpiteisiin mahdollisesti ryhdytään päällekkäisiä toimintoja harjoittavien yhtiöiden joko yhdistämiseksi tai joiltain osin lopettamiseksi?

- Lahden kaupunki on vuonna 2015 päättänyt fuusioida Lahden Messut oy:n ja Lahden Sibeliustalo oy:n. Fuusio toteutettiin 1.1.2017. Tavoitteena oli yhdistää Lahden kaupungin omistamat tapahtumayhtiöt.
- Lahti Events oy on perustettu vuonna 2015 järjestämään vuoden 2017 hiihdon MM-kilpailut Lahteen. Yhtiö toimi Lahden seutu – Lahti Regionin tytäryhtiönä kunnes Lahden kaupunki, Lahti Eventsin omistajana, päätti

keskittää tapahtumatoiminnat omistamansa tapahtumayhtiön KOKO Lahti oy:n alle.

- Lahti Region oy on Lahden kaupungin ja osan ympäryskuntien omistama. Lahti Region oy:n tehtävä on alueen markkinointi ja matkailun edistäminen. Lahti Region oy:n ei ole kaupallinen tapahtumajärjestäjä. Lahti Region oy:lle Lahden kaupunki maksaa 4,5€/ asukas jokaista toimintavuotta kohti ja muut omistajat rahoitussopimuksen mukaisen korvauksen.

- KOKO Lahti oy:lle Lahden kaupunki maksaa vuosittain ns. vuokra-avustusta ja vuonna 2020 avustus oli 900.000€.

- Lahti Events oy ei ole saanut Lahden kaupungilta suoraa avustusta.

- Kaupunginhallitus ja sen jaostot tarkastelevat konsernirakenteen tarkoituksenmukaisuutta säännöllisesti.”

Hallintosäännön kaupunginvaltuustoa koskevien sääntöjen 10 §:

”Valtuutettu voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kunnan toimintaa, hallintoa tai talouden hoitoa koskevasta asiasta. Kysymys on toimitettava kirjallisena konsernipalveluihin.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kuuden viikon kuluttua kysymyksen saapumisesta, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

Vastaus tai ilmoitus on merkittävä tiedoksi. Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta tutkimaan kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä tästä. Muuta päätöstä ei kysymyksen johdosta saa tehdä.”

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kv: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -